

apsnə a. s. s. r. jlarkomguabziara uəsharta
atropikar qəmazarakua rinstitut.

514
153
A6x20
5
52
doktor n. s. dzaparidze.

akubrkua rəpsra

apsnəx həntkarra lquə tətəra.

aqua.

НАЦИОНАЛЬНАЯ БИБЛИОТЕКА
АБХАЗИИ им. Л. Н. Гумилева

1935 ş.

U 514
753

akubrkuā rāpsra.

1. amaliaria—hara hguabziarazə iaotā baapsnə iqouŋ.

art faxi izmahacda amaliaria azbaxu? mamzargiə iyma-
zayəmxacda, ui aqəmazara znə-ynəŋ iŋəxiŋazargiə qalap!
nasgiə ijbaxiazar akuxar amaliaria ionuoruanə oyə ianixi-
lak. šaqa məcxuə darguaqua.

maliariala auaa raŋanə iymazayxoit,
eiharak məcxuə iarguaqua aškol talarei
aškoltalaraqənzaŋi akura iačanakəz axuŋ-
kua rouŋ.

hara iaadərueit amaliaria hšakupəša,
amaliaria hara haiaait gagra, afon, miusse-
ra, aqua uŋa auaa axinxo akər qara.

amaliaria arəraz axuŋkua akər rəlšoit;
axa abri auəs amyapgarazə fart axuŋkua
ibzianə iŋcarouŋ amaliaria zakuu iqazco.
ijdərnuazarouŋ ui ala oyə dšəymazayxo,
dšarguaqua, izəxiua iqənŋ dəvəzə iaxi
işiasua, nasgiə iara zənəzak aqəxua pŋarazə
kupafas iataxəu.

2. maliariala iymazayu iŋənpšəlara.

maliariala iymazayu aoyə eraznak
dudərueit: iŋənpšəlara ŋəšup, ixatagiə
dabaanə, ignə, imgua dunə dqaloit.

abri aipš aqəmazayə esəmša, ma
məšk-yəms bŋax znə darəxitŋueit; esaa-
ira imŋ kuadaxoit. abas iqou aqəmazayə
dəumxuəŋŋər dəpsərgiə qaloit.

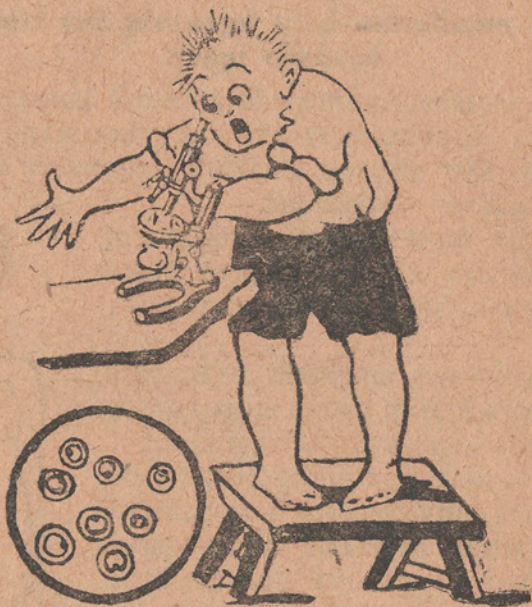
maliariala
iymazayu.

ПОЛУЧЕНО
3578824

3. izəxəiaauazei abri aqəmazara?

ari aqəmazara zəxəiaaua vəkək əqou: zənək, issanə psəzxo, açara du zmo, aplazmodiakua, ma amaliaria paraziťkua ha izəftou.

art aplazmodiakua oyə ifa ialou, ua iťioiť, aqəma-zayə ifa pxastarťueiť. açara du zmo irxuəciť arduga (zər-

amaliariať vəkə azərhaga məpəxuə ala
(mikroskopla).

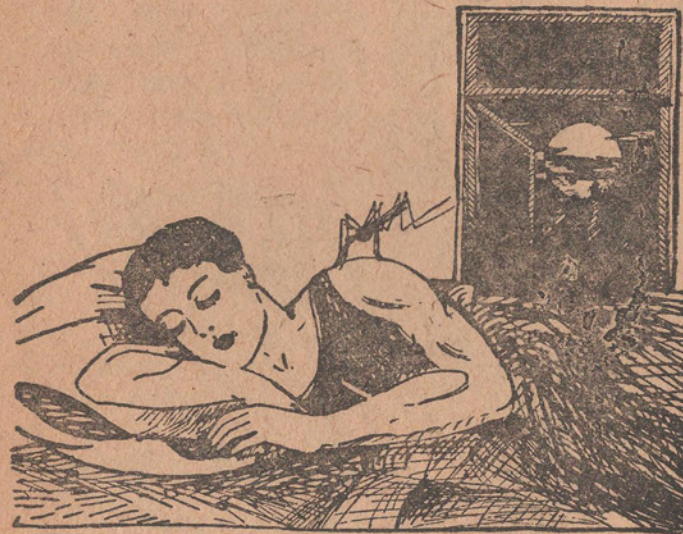
haga) pribork, mikroskop ha izəftou; ui oyə lala iim-bogiə zkiə-zkiə eihangiə iunarboiť.

ari amikroskop ala aqəmazayə ifa ialou aplazmodia-kua aabar halťoiť.

4. aoyə amaliaria řixiua.

axuykua! řəua apxən akubrə zməchackua iqada? izdəruada, egaraangiə akubrə řifala řiťqaxiazar qalar. iah-

řar, oťə amaliariala iymazayu akubrə ichan ilnaťjeiť afa, ui aqəmazay ifa ialou amaliaria vəkə-plazmodiakua, art aplazmodiakua afa iacnə akiamsa řitaloiť; araqa akubrə

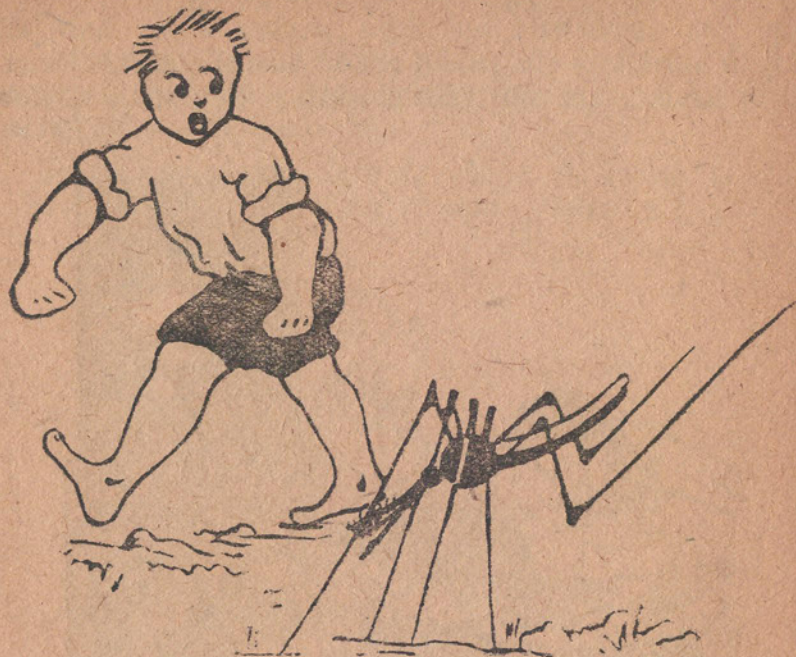
akubrə ichauēiť iťou.

akiamsavə aplazmodiakua iťioiť, iara ubas affəřa auatalakua raxi řiasueiť.

oťə, axuykua, abas iqou akubrə zguə bziou oyə ichar, ifa anilnaťjaaua aamtaz, iťa-iťə amaliaria vəkə zlou aťja řalanarťjoiť; abas ala oyə amaliaria inarxiueiť.

5. amaliaria zəřgiə akubrkua rabařra.

abas ala amaliaria eřazgo, abasqakgiə auaa rguamć-rakua zřarou akubrou, ubri aqənť akubrkua řrabařrou, řart axuykuagiə hařəpxioiť haoriťa—rnerťarazə, řixavə řaaganə akubrkua rnerťarazə řaťəmaafakua řəkupalarć, axa ubri azə řart řjdəruazarou, akubrkua řrəbzazafou, řřřiařou.

apioner uals idiçoiť akubrkua drabaferc.

6. akubrə abzazafei aƣiafei.

akubrə akuťaon ssakua, xəpxiazarala abas 200 rǣnza aźtařarstakuei, azmaxkuei, azrakuei, azə ztou aualərkuei rƣə ixnaçoiť (azəmyas uərt akuťaonkua amşən axi iagoiť, uaqə egitaxoiť) 2-4 mş rəla akuťaonkua irəlçueiť psə zxou axuars xuykua, alaxə xuykua rəpsra zmou; art axuars xuykua lassə irəzhəueiť, 3-4 mşəbĵ rəla ikubrxiť.

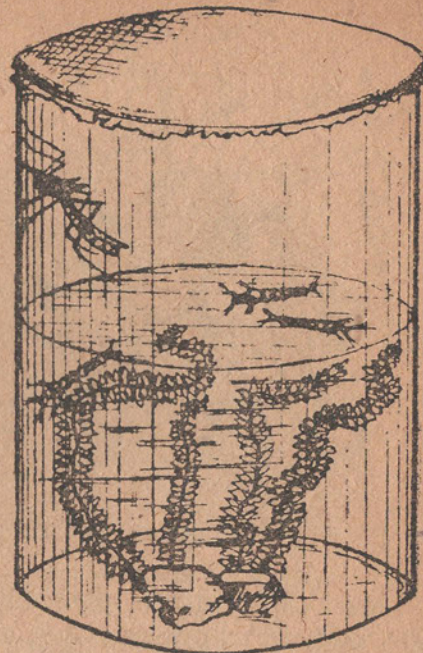
aapəni, apxəni rəynuçqa kubrək 3-4 rǣnza akuťaonkua rəxçara alşoiť, abri aamtazə iagixnaxueiť millionk aqənza (1000000).

abri abasour ģa ailkaarazə—abanka, ma aĵca, iħər-ħərua axuars xuykua ztou azə tərərur; amarlıala ixya-rur. pətk anaçlak abankaƣə (aĵcaƣə) akubrkua amĵəjya rəmanə iĵərçueiť.

azən akubrkua rəb-zeiharak . nĵoiť; axa zən-zak rəřtamta məzərc akubrkua reičarak apşə xəmnəiua qara xəbrak aƣə rƣə-rĵaxueiť, azən ioiəçsueiť. aapənrazə izoiəçəsəz akubrkua aaigua-sigua aź-təřartakua iqou rƣə akuťaonkua xərçoiť.

7. akubrə fařəs iamouzei?

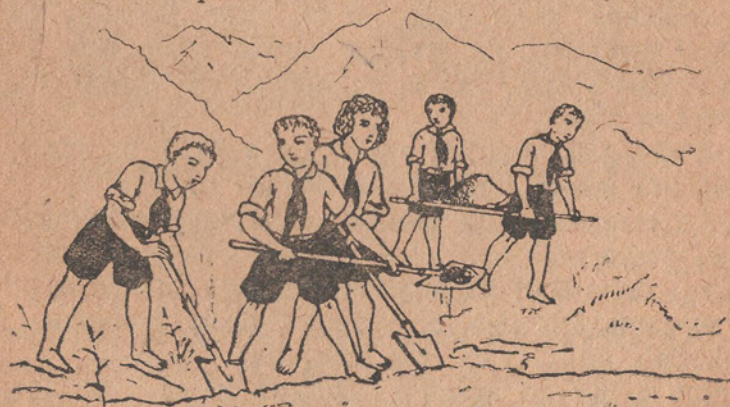
akubrə fařəs iamour auai araxui, rfa ubri azour znəzařək amĵəjyakua şaanaxualak aipş auai axəynou aynkua raxi ipərnə izco, xəxi işəřhaz aipş amaliaria azə iqən r dafəzə ģaxi ģianagoiť.

apioner abank aƣə irƣieĩť akubərkua.

8. kupafas iqouzei akubrə xuarskua rzə.

rapxıaza, ckıa iguatařur uztařou ařtei (aguareı) aai-gua-sigua iadu adĝiəlkuei, qaraker aźtařarstakuei, azə ztou azrakuei əqazar ģa.

apionerĵa idrəçkioiť azrakua.

apioner astatarkua irxəipaloit agaz.

uərt əqan iqazar ipsaxəmkua astatarkua nəfla itur-
paaroun; azra turəckiaaroun, azcarta aiourəpə iqouçaroun.
abartkua rəftaxi akubrə akuətoni xcarta aiouzon, art
astatarkua nəfla rtərpəara uadayzar, azrakua rtəckia-
ara jgiazar ubəsqan xəmpada agaz xpələtəp.

9. apsəz xuyə gambuzia akubrə xuarşkua nnarjoiť.

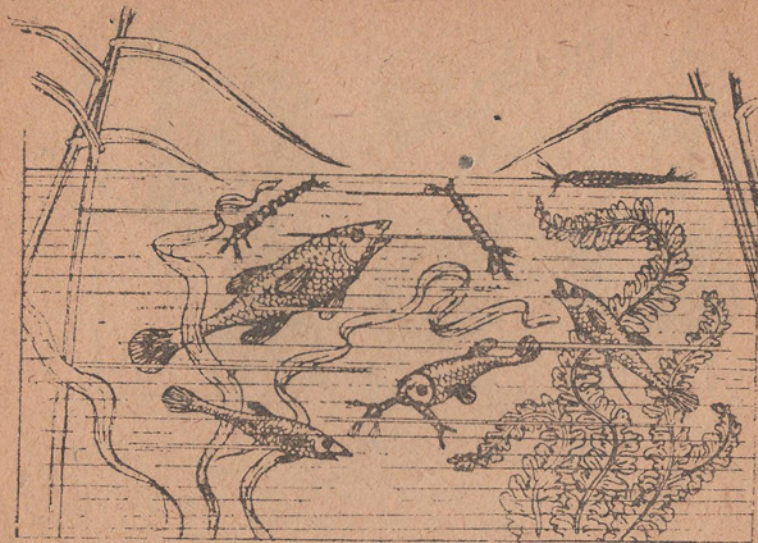
axuarşkua rakuparəpə daara akər ihaxuoiť apsəz
xuykua gambuzia ha izəftou. durəla agambuzia hnať-
kias ačkias eiham, axa ui astatarkua rəpə 500-600 raqara
axuarşkua afoiť.

abri abasqak ixuartou apsəz xuyə 1925 ş. rzə italia
aňəntkarra aqəntə iahzaigəeiť dokťor ruxadze.

oťə ari apsəz xuyə gambuziala iřun apsəntə azmax
dukua zegiə.

zegi reiha uərt irajanə irtoun galři, picundari, pilen-
kovři azmaxkua rəpə. ubri aqəntə abart araionkua rəpə
amaliariala iymazayxo eiha imayxoit.

abri aqəntə ari apsəz az taykua zegiə rəpə: azmax-
kua, astatarkstakua, abakkua, acistərnakua uha, ubas

apsəz gambuzia ha izəftou innarjoiť akubrə xuarşkua (liqinki).

egiertgiə rəpə iouftəp; abri azə iataxəp agambuzia
aazartəpə 20-30-qa ekzempliar dukuak təganə astatəp
pəckua rəpə itəçara.

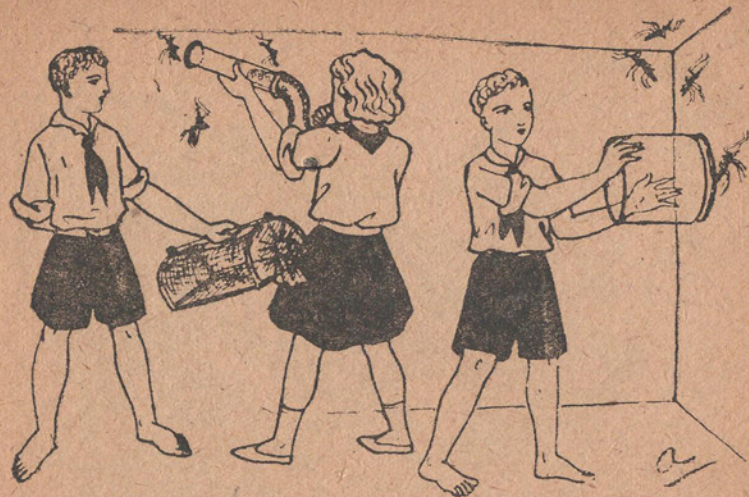
apsəz sarkiať bankaləei, ma avedraləei eitagazar
qaloit.

iaadəruazaroun akuatəkuei aqəzkuei agambuzia iřa-
oiatou: uərt astatarkua rəpə agambuzia jgiala indərjoiť;
nasgiə izzəmdərua axuykua art apsəzkua rkloiť; agam-
buzia, art aoiatə iřjəxiqalətəp.

10. amťəjya zmou akubrku rabafrə.

daara iuəs duup dəryagiv amťəjya zmakuou akubr-
kua rabafrə, ařəkus aynəçqa eskiəngiə iulşoiť uərt aku-
brkua rnerťarəzə auəs uularc.

akubrku azen eiha iaxipxarrou rəpşaaueit; akuaki-
təpə, ařkaf aftaxi, akrauť açaqa, aynə açaqa uha, ubas
ařəqaragiə. akubrku ubarə utaxəzar ckia ibzianə eimu-
daroun abart atəpkua rəpə, qara ijbənə itqalozar iara

aplonerja irkueit akubrkua.

uaṭṭia inṭararoun. ijdəruazaroun azən ifu kubrə cəp-xiaza, apxən azə akubrkua rxəpxiazara millionk ala eiçanəueit, ubri aqənṭ faxitou laṣtaṭə azən kubrəkgiə oṭəçəmsəroun.

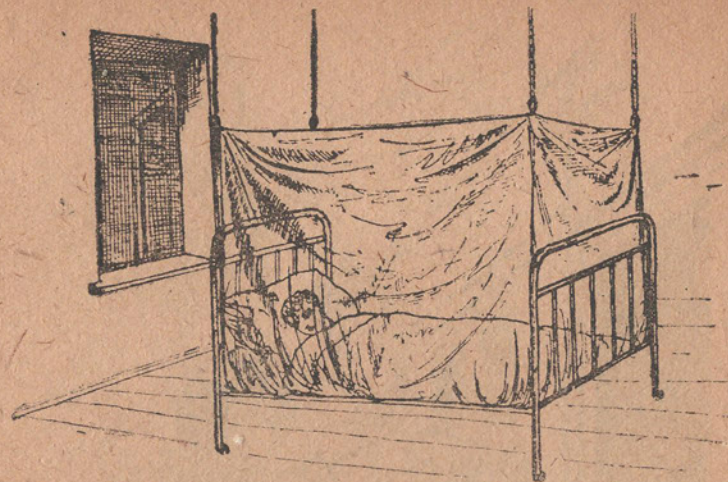
11. apxən akubrkua rakupara.

apxən oup akubrkua eiharak auaa amaliaria anddər-xiua, abri aamtaz eiha iuəs dūnə iqouṛ uərt rabaṣra, rṇəṭara auəsura; uərt eṣkiəngiə inəṭjalaṭup eiharak aynkua rṭə, ṣəbṭon eṣəmsə kṛəṭanṣtaxi ibzianə iguaṭtalaroun ṭzəynou aynə auada, atuan, atzəvarakua, akuakitakua zəgi rṭə.

12. apenṭrakua akata rxarparei akrauāt xarpakuei oyə akubrə daṭərxuoiṭ.

ṭzəynou auadakua akubrkua rṭəxiṭarazə apenṭrakua amarlia, ma aixəṭə katakua rəṭaṭup. akubrkua rṭəṭə aṭəxiṭaga iṣas iqou akrauāt xarpouṛ (nollog); ui amarlia ialəxnə iqou oyə danəṭjou aamtazə ixadərpoit.

zegiə iṭəmararoun apxən akrauāt xarpa.

aykun dəṭouṛ apxən kaṣəṣṭa ṭxyou akrauāt aṭə.

13. ayəmazayə iqaiçaranə iqouzi?

amaliariala iymazayxaz darbanzaalak xəmpada itaxəuṛ ahakiəmra, iguə bziaxarac azə, nasgiə akubrə ala qel ilnamxrazə.

egjərt reiha amaliariazə xuləs ipxiazou axinouṛ. axuṭṭṛa ataxəuṛ ahakiəm ubziaxəit ṭa ueiṭaanza.

14. amaliaria akuparazə aṣkolükunja rouṛ eiharak, zṭəlazərxuranə iqou.

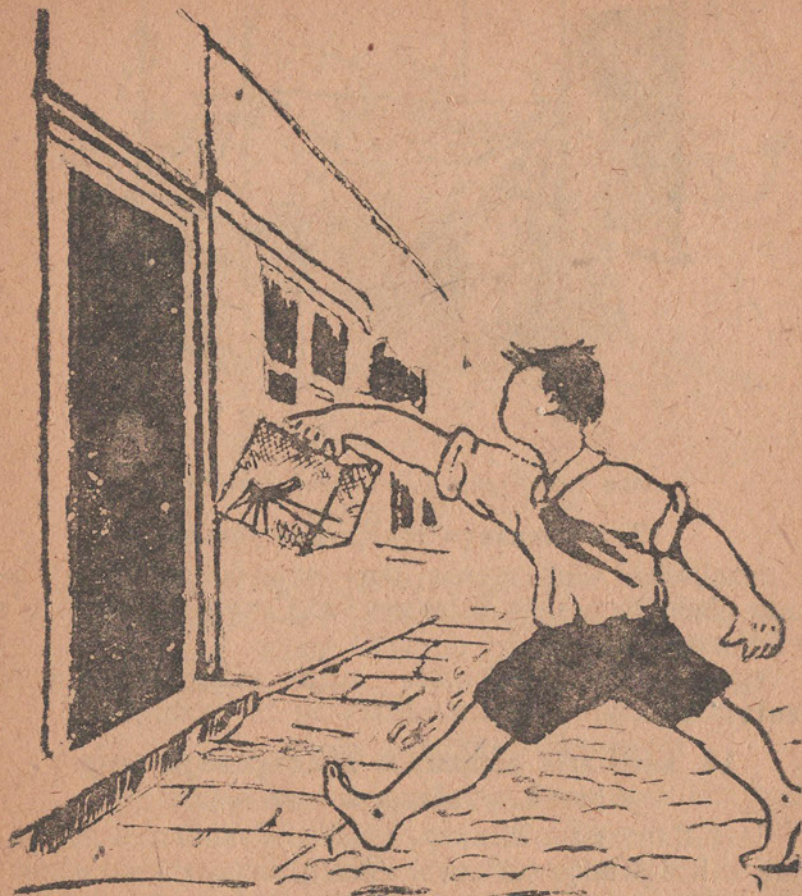
ṭara iṭahaxiazar akuxar, amaliaria akuparazə zegiənqara aṣkolükunja ṣazaapso. aṣkolükunja ruəsura abzou-rala izyədaṭxanə iqouṛ araionkua, hsovet ṭəntkarraṭə aipṣ ṭṭaliei amerikəi rṭəgiə; hazrəçaxarəzei hara ubart?

15. aṣkolükun iqaiçaranə iqouzi?

zegiə rapxiazə dasəu ṭəynaṣta (ṭguarakua) ibzianə iguaṭtalaroun, nasgiə aṣta ntəç aṣtaṭkua rṭə akubrə xuəṛṣkua aanaxuo iqaiṭəmçaroun. iguaṭtalaroun akubrkua azən aṣtei auadei rṭə imṭaracə.

apsəz xuṭə agambuzia aṣtaṭkua rṭə iṭəṭialaroun (iṭaṭçalaroun).

ṭyəzja idiṭərdər amaliaria akupərazə agambuzia zaqa iṭuarta dūnə iqou.

apioner igoił ilkəz akubərkua amaliariap stanciaxi.

16. amaliaria akuparazə iqatçaxiou, ijuxiou adərri rəitalaroup iərçaygei amaliaria stanciei.

iqatçalak, abri-abri ha iərçayja iratħalaroup. eiha itzaaiguou amaliaria stancia iadəruazaroup, dasəu zegiə amaliaria arərazə iqatço. aštancia iəcxraap itynə aštəwə iatəxəu auəskua rzə, iara ua itdərbap akubrkuei axuarškuei işərkua işeizərgo. eizgou amaterial (akubrkuei axuarškuei) amaliaria stanciaxi inajgalaroup; eiha iazaapsaz apremia irtoił.

mqeilaçarala hariaap haotaja.

17. hara hyəzja abri auəs aqnə.

abas, dadraa axučkua, akubrkua itakupalaroup.

abri auəs aqwə icxəraajanə itəmoup: aštəčkua rqwə apšəz-ssa gambuzia, akubr xuarš nzərçə, aħaiər aqwə axulpçəs akubrkua afoit, innarçoił.

ubri aqəntə itara, abart hara hyəzja bzia ijbalaroup, itəxiqalaroup.

hamu eilaçanə akubrə haiaaip, inharçap, egiaçənharçap hqwəla ari axiaa baaps—amaliaria.

atex. redaktor m. pifqik.
takzəpxəkuu akorrektorja: g. papaskiər, v. kakalla.

akıəpxırazə irətoup 24/ıı-35 s., akıəpxı aarxarazə anapə ačayup
11/ıı-35 s. akı. af. 62x74 s./m. 1 kıəp. bənəc əq., 32,224
dərb. kıəp. bən. aqə. azakaz № 843. atıraz 2100. aplıť № 5-A.

apsnəť hənťkarra iquə təťra atıpografia lenin ixız zxən,
aqua oktiabrı arevoliucia № 3.

axuoda.

5

231

ИНСТИТУТ ТРОП. ЗАБОЛЕВАНИЙ НКЗ АБХАЗИИ
МАЛЯРИЯ НАШ ВРАГ.